

РЕШЕНИЕ

№ 97

гр. Пловдив, 13.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ПЛОВДИВ, 3-ТИ ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на четиринадесети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Вера Ив. Иванова

Членове: Катя Ст. Пенчева
Тодор Илк. Хаджиев

при участието на секретаря Мила Д. Тошева
като разгледа докладваното от Катя Ст. Пенчева Въззивно търговско дело № 20235001000725 по описа за 2023 година

Производството е въззивно по реда на чл.258 и сл. ГПК.

С решение №200/19.05.2023г., постановено по търг.д. №125/2022г. по описа на окръжен съд П., ЗЕАД „Б.В.И.Г.“, ЕИК ***** е осъдено да заплати на Н. Б. Д. ЕГН *****, действащ със съгласието на родителя си Ю. С. Д. ЕГН *****, както следва: Сумата 50 000лв., обезщетение за неимуществени вреди, претърпени болки и страдания от травматични увреждания: счупване на малкопищялната кост на лявата подбедрица в долната трета и счупване на вътрешния малеол /ставен израстък/ на голямопищялната кост на лявата подбедрица, довели до трайно затрудняване на движенията на долен ляв крайник за период повече от два месеца, причинени в резултат на пътнотранспортно произшествие, настъпило на 03.05.2021г. в гр. П., на бул. „К.ш.“ пред №***, по вина на Ю. С.М. ЕГН *****, при управление на моторно превозно средство - лек автомобил „О.К.“ с регистрационен №*****, за който е сключена застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“ със ЗЕАД „Б.В.И.Г.“ - полица №*****, валидна от 02.02.2021г. до 01.02.2022г., както и сумата 1 384лв., обезщетение за имуществени вреди, заплатени разходи за лечение и

възстановяване, в резултат на същото произшествие, ведно със законната лихва върху посочените главници, считано от 10.01.2022г. - деня на подаване на заявление за заплащане на обезщетение до окончателното им изплащане, като е ОТХВЪРЛЕН искът за неимуществени вреди в останалата му част до пълния предявен размер от 80 000лв.

ЗЕАД „Б.И.Г.“, ЕИК ***** е осъдено да заплати на адвокат Б. Г., в качеството ѝ на процесуален представител на Н. Б. Д. ЕГН *****, действащ със съгласието на родителя си Ю. С. Д. ЕГН *****, сумата 4 760.72лв. адвокатско възнаграждение.

ЗЕАД „Б.В.И.Г.“ е осъдено да заплати по сметка на Окръжен съд П., държавна такса в размер на 2 055.36лв., както и 400лв. разноски за КСМАТЕ.

Н. Б. Д. ЕГН *****, действащ със съгласието на родителя си Ю. С. Д. ЕГН ***** е осъден да заплати на ЗЕАД „Б.В.И.Г.“, ЕИК ***** юрисконсултско възнаграждение в размер на 3 050лв.

Срещу постановеното решение е подадена въззивна жалба от ищеца в първоинстанционното производство – Н. Б. Д. ЕГН *****, действащ със съгласието на родителя си Ю. С. Д.. Въззивната жалба е срещу тази част от решението, с която е отхвърлен искът за обезщетение за неимуществени вреди до пълния предявен размер – 80 000лв. Счита, че решението в обжалваната част - относно размера на обезщетението за претърпени неимуществени вреди, е необосновано и немотивирано, постановено в противоречие с материалния закон – конкретно чл.51 ал.1 и чл.52 от ЗЗД. Изложени са подробно съображения и доводи за недостатъчна оценка от страна на първоинстанционния съд на претърпените от ищеца болки и страдания и негативното им отражение в житейски смисъл. Не е съобразена конкретиката на случая, а именно, че към момента на инцидента и възстановителния период на непълнолетния ищец са предстояли важни изпити, свързани с обучението му – кандидатстване за продължаване на гимназиално обучение и възможност да продължи образованието си в по-добро и елитно училище. Изразено е несъгласие с приетото от съда, че по делото не са представени убедителни доказателства относно възстановяването на любителските занимания със спорт, не са установени по-големи от обичайните болки и страдания или по-дълго възстановяване. Коментирани са депозираните по делото писмени доказателства, както и

заклучението от КСМАТЕ. Въведено е и оплакване, че при определяне размера на обезщетението за неимуществени вреди съдът не е съобразил икономическата конюнктура в страната по време на увреждането и до постановяване на решението. Исква се отмяна на решението в обжалваната част и постановяване на друго, с което искът за обезщетение за неимуществени вреди да бъде уважен изцяло, като се присъдят допълнително 30 000, ведно със законната лихва, считано от 10.01.2022г.

В срока по чл.263 ал.1 от ГПК не е постъпил отговор от насрещната страна – ЗЕАД „Б.В.И.Г.“.

Решението е обжалвано в срок и от ответника в първоинстанционното производство - ЗЕАД „Б.В.И.Г.“. Въззивната жалба е срещу тази част от решението, с която искът за неимуществени вреди е уважен над сумата от 21 000лв. Изразено е становище, че определеното и присъдено от окръжния съд обезщетение за неимуществени вреди е изключително завишено, като са изложени подробно доводи за несъобразяването на този размер с принципа на справедливост. Жалбоподателят счита, че справедлив размер на обезщетение за неимуществени вреди е сумата от 30 000лв. и при степен на съпричиняване от 30% - 21 000лв. В този смисъл са наведени и оплаквания, свеждащи се до несъгласие с изводите на първоинстанционния съд за липсва на съпричиняване от страна на пострадалия. Твърди се, че съдът неправилно не е разгледал и отчел, че пострадалият не е бил пешеходец, а водач на велосипед върху пътното платно, скоростта на движение на участниците в ПТП, липсата на задължителна по закон светлоотразителна жилетка, обстоятелството, че велосипедът е бил без задължителните светещи сигнални светлини, както и че велосипедистът е управлявал своя велосипед, пресичайки пътното платно върху пешеходна пътека, което, според жалбоподателя, обосновава принос на пострадалия за настъпилото ПТП. Наведени са доводи относно легалното определение на понятието „пешеходец“, съдържащо се в разпоредбата на чл.107 от ЗДвП и в тази връзка – че доколкото малолетният тогава Н. Д. се е намирал на пешеходната пътека, карайки колело, а не бутайки го, не е имал качеството на пешеходец. В тази връзка се твърди, че водачът на застрахования лек автомобил не е нарушил виновно разпоредбата на чл.119 ал.1 от ЗДвП, а поведението му се свежда до виновно нарушение на нормата на чл.20 ал.2 от ЗДвП, каквото нарушение е допуснал и Н. Д. като водач на двуколесно ППС. Твърди се, че доколкото ПТП е настъпила на 03.05.2021г.,

към който момент пострадалият е бил над 12 години, то за него е важала и той е нарушил забраната по чл.81 т.5 от ЗДвП. Въведено е оплакване, че съдът е следвало да се произнесе по възражението за съпричиняване от пострадалия ищец и/или неговите родители за настъпване на вредоносния резултат, вследствие неизпълнение на задължението участникът в движението да не поставя в опасност живота и здравето, както своите, така и на останалите участници в движението. Позицията се на неприложимост на нормата на чл.119 ал.5 от ЗДвП. Твърди се, че малолетният тогава пострадал, като участник в движението, е нарушил правилата за движение по пътищата – чл.20 ал.2 от ЗДвП и чл.5 ал.1, т.1 от ЗДвП и е създал предпоставки за осъществяване на ПТП. Допълнително се твърди, че съдът не е съобразил разпоредбата на чл.8 ал.8 от Закона за защита на детето, като са наведени съображения, че майката на ненавършилото пълнолетие дете – Ю. Д., не е упражнила необходимия родителски контрол, като е допуснала синът ѝ да управлява сам велосипед в нарушение на правилата за движение по ЗДвП. Искане се отмяна на решението в обжалваната част и постановяване на друго, с което искът за неимуществени вреди да бъде отхвърлен над сумата от 21 000лв. /Като във въззивната жалба се сочи и е представено доказателство, че сума в посочения размер е заплатена на ищеца/.

В срока по чл.263 ал.1 от ГПК е постъпил отговор от насрещната страна - Н. Б. Д. ЕГН *****, действащ със съгласието на родителя си Ю. С. Д., с който подадената от ЗЕАД „Б.В.И.Г.“ въззивна жалба се оспорва изцяло. В този отговор се съдържа искане да не се уважава искането на насрещната страна за присъждане на юрисконсултско възнаграждение, тъй като Н. Д. не дължи такси и разноски.

С решение №359/20.09.2023г., постановено по реда на чл.250 от ГПК, е допълнено решение №200/19.05.2023г., постановено по т.д. №20225300900125 по описа за 2022г. на ПОС, като е отхвърлен искът на Н. Б. Д. ЕГН *****, гр. П., ул. Л.**, действащ със съгласието на родителя си Ю. С. Д. ЕГН *****, с адрес: гр. П., ул. Л.**, чрез адвокат Б. Г., предявен против ЗЕАД „Б.В.И.г.“, за заплащане на законна лихва върху отхвърлената част от главницата, представляваща обезщетение за неимуществени вреди в размер на 30 000лв., за периода от 10.01.2022г. - деня на подаване на заявление за заплащане на обезщетение до ответното дружество, до окончателното им

изплащане. Отхвърлена е молбата на Н. Б. Д., действащ със съгласието на родителя си Ю. С. Д., инкорпорирана в подадената от него въззивна жалба против Решение 20225300900125 по описа за 2022 година на ПОС, за изменение на същото решение в частта му за разноските като се намали присъденото на ЗЕАД „Б.В.И.г. юрисконсултско възнаграждение в размер на 3 050лв.

Срещу това решение – в частта, с която е отхвърлен искът за присъждане на законната лихва, също е постъпила въззивна жалба от ищеца в първоинстанционното производство с оплаквания, че същото е неправилно, незаконосъобразно и постановено в противоречие с материалния закон.

В срока по чл.263 ал.1 от ГПК не е постъпил отговор от насрещната страна – ЗЕАД „Б.В.И.Г.“ по тази въззивна жалба. В съдебно заседание, чрез процесуалния представител, ЗЕАД „Б.В.И.Г.“ оспорва подадената въззивна жалба срещу решение №359/20.09.2023г.

С въззивните жалби и постъпилия отговор не са заявени доказателствени искания.

Страните претендират сторените по делото разноси, като от страна на жалбоподателя – ищец се претендират разноси по реда на чл.38 от ЗА.

Съгласно чл.269 от ГПК, въззивният съд проверява правилността на първоинстанционното решение само в рамките на релевираните оплаквания, а служебно следва да ограничи проверката си само за валидност, допустимост на решението в обжалваната част и спазване на императивните норми на материалния закон.

Въззивните жалби са допустими, като депозирани в законоустановения срок от надлежна страна и с предписаното от закона съдържание.

Предмет на обжалване в настоящия процес е валидно и допустимо решение.

Същото е постановено по предявени обективно съединени иски с правно основание чл.432 ал.1 от КЗ – за заплащане на застрахователно обезщетение за претърпени неимуществени и имуществени вреди, като предмет на въззивното производство е само претенцията за неимуществени вреди.

Ищецът в първоинстанционното производство – Н. Б. Д., действащ със

съгласието на родителя си Ю. С. Д., е изложил фактически твърдения за наличие на предпоставките по чл.432 ал.1 от КЗ, а именно: На 03.05.2021г. около 16,20ч., в гр. П., на бул. „К.ш.“ пред №***, при управление на моторно превозно средство - лек автомобил „О.К.“ с регистрационен №***** Ю. С.М., движейки се по булеварда в посока север - юг, преминава на червен светофар и не спира пред пешеходната пътека, при което блъска пострадалия велосипедист Н. Б. Д., който пресича пешеходната пътека на зелен светофар. Вследствие на удара на пострадалия Н. Б. Д. са причинени травматични увреждания: счупване на малкопищялната кост на лявата подбедрица в долната трета и счупване на вътрешния малеол /ставен израстък/ на голямопищялната кост на лявата подбедрица, довели до трайно затрудняване на движенията на долен ляв крайник за период повече от два месеца, като деянието е извършено на пешеходна пътека. Твърди също, че пострадалият претърпял оперативна намеса при престоя си в болнично заведение УМБАЛ „С.Г.“ ЕАД, като са изложени подробно конкретни факти относно проведеното лечение в здравното заведение и в домашни условия. Твърди се понесени болки, страдания, неудобство, физически и психически дискомфорт, стрес, които са пряк резултат от причинените травматични увреждания. Вследствие на причинените травматични увреждания ищецът бил освободен изцяло от учебни занятия, пропуска изпитите за Национално външно оценяване след седми клас, а оттук възможността да продължи обучението си в по-добро училище и с по-добри възможности, като е имал желание да продължи обучението си в една от елитните гимназии – ЕГ „П.“, но заради причинените травми пропуска тази възможност, което се отразява и върху бъдещето му. Преустановил активните си спортни занимания, които са изключително важна част от ежедневието му.

Отговорността на ответника – застраховател, се ангажира с наличието на валидна задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите за „О.К.“ с регистрационен №***** - полица №*****, валидна от 02.02.2021г. до 01.02.2022г. Пред ответното дружество било подадено заявление вх. №005/10.01.2022г. за изплащане на застрахователно обезщетение за претърпени имуществени и неимуществени вреди вследствие на ПТП. С писмо изх. №00132/08.02.22г. дружеството отказало да изплати претендираните застрахователни обезщетения.

Искането, с което е сезиран съдът, е ответното застрахователно дружество да бъде осъдено да заплати на ищеца обезщетение за неимуществени вреди в размер на 80 000лв., представляващи претърпени болки и страдания, стрес и неудобства, психически и физически дискомфорт, ведно със законна лихва, считано от 10.01.2022г. - датата на заявлението за изплащане на застрахователното обезщетение до окончателното изплащане на обезщетението.

В представения в срока по чл.367 от ГПК отговор на исковата молба

ответникът ЗЕАД „Б.В.И.г.“ е оспорил исковата молба. Относимите за настоящото въззивно производство възражения по иска за неимуществени вреди се свеждат до прекомерност на претендираното обезщетение. Въведено е възражение за съпричиняване от страна на пострадалия за настъпване на вредоносния резултат, поддържано и с въззивната жалба и посочено по-горе. /Отговорът на исковата молба съдържа възражения относно претендирания начален момент за присъждане на законната лихва, което не се поддържа с въззивната жалба/.

От събраните по делото доказателства се установи следното:

Претенцията е за репарирание на вреди при условията, визирани в чл.432, ал.1 от Кодекса за застраховането, съгласно която увреденото лице, спрямо което застрахованият е отговорен, има право да иска обезщетението пряко от застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“, при спазване на изискванията на чл.380. В чл.432, ал. 1 от КЗ е признато право в полза на увреденото лице, спрямо което застрахованият по разглеждания вид застраховка е отговорен по правилата на чл.45 и сл. от ЗЗД, да предяви пряк иск срещу застрахователя за заплащане на дължимото обезщетение. За да се ангажира отговорността на застрахователя по чл.432, ал.1 от КЗ, е необходимо към момента на увреждането да съществува валидно застрахователно правоотношение, породено от договор за застраховка „Гражданска отговорност“, между прекия причинител на вредата и застрахователя. Наред с това, следва да са налице и всички кумулативни предпоставки от фактическия състав на чл.45 от ЗЗД, пораждащи основание за отговорност на прекия причинител – застрахован, спрямо увреждания за обезщетяване на причинените вреди – а именно: да е причинена вреда, тази вреда да е причинена виновно, същата да е резултат от противоправно поведение, наличие на причинна връзка между противоправното поведение и причинената вреда.

Установени в първоинстанционното производство и неспорни в настоящето са елементите от фактическия състав на чл.432, ал.1 от КЗ: Непълнолетният ищец Н. Д. е претърпял неимуществени вреди, изразяващи се във физически и психически болки и страдания, вследствие на телесни увреждания, причинени при ПТП от 03.05.2021г. и изразяващи се в: счупване на малкопищялната кост на лявата подбедрица в долната трета и счупване на

вътрешния малеол /ставен израстък/ на голямопищялната кост на лявата подбедрица, довели до трайно затрудняване на движенията на долен ляв крайник /съгласно приложената медицинска документация и заключението от комплексната съдебномедицинска и автотехническа експертиза в медицинската ѝ част/. Вредите са причинени виновно, в резултат на противоправно поведение на виновния водач на лекия автомобил марка „О.К.“ с регистрационен №***** - Ю. С.М.. Извършването на деянието, неговата противоправност и виновността на дееца, са установени по задължителен и обвързващ гражданския съд ред по смисъла на чл.300 от ГПК с оглед постигнато и одобрено от съда по реда на чл.384 от НПК споразумение по НОХД №8013/2021г. на РС – П.. Налице е и причинна връзка между виновното противоправно поведение на водача на лекия автомобил и настъпилите увреждания. Не е спорен и специфичният елемент на визираната в чл.432 ал.1 от КЗ, във вр. с чл.343 ал.1 от КЗ функционална отговорност на застрахователя, обусловена от наличието на валидно застрахователно правоотношение, породено от договор за застраховка „Гражданска отговорност“ – със застрахователна полица №***** , валидна от 02.02.2021г. до 01.02.2022г.

С оглед оплакванията, съдържащи се в двете въззивни жалби, първият очертан спорен въпрос, пренесен пред въззивната инстанция, е въпросът относно справедливото обезщетение за репарирание на понесените от ищеца неимуществени вреди.

Отчитайки функционалната обусловеност на задължението на застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“ за обезвреда на пострадалото лице от съдържанието и размера на деликтното обезщетение, дължимо от застрахования делинквент по реда на чл.45 от ЗЗД, то и в хипотезата на упражнено по реда на чл.432 ал.1 от КЗ пряко право е приложим въведеният с чл.52 от ЗЗД принцип за справедливост. Справедливото обезщетяване по смисъла на чл.52 от ЗЗД, както това изрично е прието още в ППВС №4/68г., означава да бъде определен онзи точен паричен еквивалент не само на болките и страданията, понесени от конкретното увредено лице, но и на всички онези неудобствата, емоционални, физически и психически сътресения, които съпътстват същите. В този смисъл размерът на обезщетението за репарирание на претърпените неимуществени вреди следва да се определи при преценка на редица конкретни обстоятелства

от обективна и субективна страна. С оглед спецификата на отговорността по чл.45 ЗЗД такива обстоятелства са характерът на увреждането, последиците, възрастта на увредения, общественото му положение. При определяне размера на претърпените неимуществени вреди следва да се има предвид и личният характер на тази претенция, свързана пряко с изживяванията и личността на този, който понася вредите.

Тук следва да се посочи, че не могат да бъдат ценени в тази насока като гласни доказателства показания, дадени от Б. Д. /и същите неправилно са ценени от окръжния съд/, тъй като Б. Д. е баща, съответно – законен представител на непълнолетния Н. Д.. В това му качество – на законен представител на ищеца, качеството му на свидетел е несъвместимо и недопустимо.

Преценката относно степента и интензитета на претърпените от Н. Д. увреждания следва да се направи само на база представената многобройна медицинска документация и заключението от комплексната съдебномедицинска и автотехническа експертиза – в медицинската ѝ част. На основание чл.272 от ГПК въззивната инстанция препраща към мотивите на първоинстанционното решение, съдържащи пълно и точно описание относно съдържанието на писмените доказателства, представляващи медицинска документация, описани и в съдебномедицинската експертиза. Съгласно епикриза, издадена от КОТ при УМБАЛ „Св. Г.“ ЕАД гр. П. с ИЗ *****/2021 по КП 217.1 на Н. Б. Д. на 13г. от гр. П., се установява, че същият е постъпил на 03.05.2021г. /датата на ПТП/ и е изписан на 09.05.2021г. с диагноза „множествени счупвания на полкелрицата, закрито, фрактура мал. фибуларис синистра. остеоепифизиолизис тибиа синистра ин п. дисталис.“ На пациента е извършена операция на 03.05.2021г., при която е извършена „Открито наместване на фрактура с вътрешна фиксация, тибия и фибула, под обща анестезия. Открито наместване на фрактура с вътрешна фиксация, тибия и фибула.“ Съгласно заключението от съдебномедицинската експертиза, операцията за поставяне на металните остеоинтезиращи средства е била с пълна анестезия. На ищеца са поставени метални остеоинтезиращи тела. Чрез пълна анестезия и по оперативен начин на два пъти са били премахнати остеоинтезиращите тела. От Епикриза, издадена от КОТ при УМБАЛ „Св. Г.“ ЕАД гр. П. с ИЗ *****/2022. по КП 219 на Н. Б. Д. на 14г. от гр. П., постъпил на 20.02.2022г. и изписан на 23.02.2022г., в графа анамнеза е отбелязано: „Анамнезата е снета по данни на пациента. Постъпва за лечение в КОТ на УМБАЛ „Св. Г.“ ЕАД гр. П.. Опериран преди 10 месеца. От 3-4 часа остри болки в лява глезенна става. Оток, миграция на метални игли.“ На пациента е извършена операция с отстраняване от костта на имплантирани уреди от тибия и фибула. Съгласно Епикриза, издадена от КОТ при УМБАЛ „Св. Г.“ ЕАД гр. П. с ИЗ *****/2022, по КП 219 ищецът е постъпил отново в болница на 27.09.2022г. и изписан на 30.09.2022г. с оток и зачервяване и локална температура в лява глезенна става. Извършена му е нова операция на

27.09.2022г. за отстраняване от костта на имплантирани уреди от тибия и фибула. Изписан е с окончателна диагноза: „Множествени счупвания на подбедрицата. Закрито статус пост фрактура бимал. Остеосинтезис металика. Инфламацио.“ По време на болничния престой и след това пострадалият е приемал антибиотици. Следоперативният период е свързан с изпитването от леки на моменти до умерени по сила и интензитет болки и страдания. Този период е в рамките на 15-20 дни. Съгласно заключението възстановителният период от получените увреждания е 8 месеца, но поради наложените се две последващи оперативни интервенции – през м. февруари и м. септември 2022г., възстановяването при ищеца е настъпило към м. ноември 2022г. – т.е. пълното възстановяване при ищеца е настъпило едва след около година и половина. Пострадалият е провеждал 4 пъти физиотерапия с нискочестотно магнитно поле, електростимулация и подпомогнати упражнения в периода 21.06.2021г. до 14.07.2021г. След това е бил приет на лечение в клиниката по Физикална и Рехабилитационна медицина в периода 21.07.2021г. до 28.07.2021г.

Казаното относно вида и характера на уврежданията, интензитета на търпените болки и страдания от пострадалия, продължителността на оздравителния период и степента на възстановяване е относимо досежно размера на дължимото се обезщетение за репапиране на претърпените вреди и тези обективни предпоставки са правилно преценени от първоинстанционния съд. При съобразяване конкретния обем преживени болки и страдания от ищеца – посочени по-горе и преценени като обективен критерий, обстоятелството, че се касае за комплексна средна телесна повреда, продължителния възстановителен период, съпътстван с настъпили усложнения – около година и половина, възрастта на пострадалия - на 13 години, обстоятелството, че пострадалият е претърпял трикратно оперативни интервенции, прогнозите за пълно възстановяване, следва да се приеме, че сумата от 50 000лв. е справедлив паричен еквивалент на понесените от непълнолетния Н. Д. страдания, както правилно е определена и от първоинстанционния съд. Вярно е, че по смисъла на заключението от комплексната съдебномедицинска и автотехническа експертиза, към м. ноември 2022г. пострадалият е напълно възстановен /„от м. ноември 2022г. пострадалият може да се върне към активна спортна дейност“/. Но доводите на жалбоподателя – ответник за прекомерност на така посочения размер на обезщетението и несъобразяването му с интензитета на претърпените болки са неоснователни. Възстановителният период при ищеца не е с продължителност от 8 месеца, както се твърди от жалбоподателя – ответник, а е продължил повече от една година, като е съпътстван с оперативна намеса.

Неоснователно е и оплакването, че при определяне размера на обезщетението за неимуществени вреди съдът не е съобразил съдебната практика. Неимуществените вреди са индивидуално определими. Обезщетението за репарирането им се определя с оглед конкретиката на случая и съдебната практика е именно в тази насока - „Понятието „справедливост“ не е абстрактно, а всякога обусловено от редица конкретни и обективно съществуващи обстоятелства, относими към обхвата и характеристиката на търпимите вреди, които съдът следва да съобрази и оцени, за да определи адекватен стойностен еквивалент на вредите.“ /Решение №3/28.01.2022г. на ВКС по т. д. №121/2021г., I т.о./. В този смисъл неоснователни са и оплакванията на жалбоподателя – ищец в насока, че определеният от първоинстанционния съд размер на обезщетението за неимуществени вреди е занижен. Неоснователността на иска до претендирания размер от 80 000лв. се обуславя от обстоятелството, че при ищеца е налице пълен възстановителен процес. Съгласно заключението от съдебномедицинската експертиза периодът на изпитваните от пострадалия болки и страдания е в рамките на 5 - 20 дни – в следоперативния период, който е свързан с изпитването от леки на моменти до умерени по сила и интензитет болки и страдания. От друга страна твърденията, съдържащи се в исковата молба и поддържани като неоценени от първостепенния съд с въззивната жалба, че инцидентът е възпрепятствал образователното развитие на ищеца и активната му спортна дейност, не са подкрепени с необходимите доказателства /както се посочи не могат да се ценят като гласни доказателства, обясненията, дадени от Б. Д., тъй като качеството му на законен представител на непълнолетния ищец е несъвместимо с качеството на свидетел/. Що се отнася до оплакването на жалбоподателя – ищец, че при определяне размера на обезщетението за неимуществени вреди съдът не е съобразил икономическата конюнктура в страната, следва да се посочи, че действително, като база при определяне на паричното обезщетение за причинени неимуществени вреди служат стандартът на живот в страната и средностатистическите показатели за доходи по време на възникване на увреждането. Те намират израз в нивата на застрахователно покритие. Респективно - нормативно определените лимити на отговорност по застраховката „гражданска отговорност на автомобилистите“, са от значение при определяне размера на обезщетенията за неимуществени вреди относно възможния максимален размер, при

произнасяне по отговорността на застрахователя при предявен пряк иск, индиция са за икономическата конюнктура, но сами по себе си не са критерий, нито са база за определяне размера на обезщетението. Първоинстанционният съд е оценил всички релевантни за спора факти и житейския смисъл на понятието справедливост при определяне размера на обезщетението, както и всички общи и специфични обстоятелства, отразяващи характера и тежестта на претърпените от ищеца неимуществени вреди и в резултат на логическа зависимост и обвързаност на събраните в хода на процеса доказателства.

Следващият спорен въпрос, очертан с въззивната жалба на жалбоподателя – ответник, е наличието на съпричиняване. Ответникът - застраховател е упражнил правото си по чл.432 ал.2 от КЗ, като е въвел възражение за съпричиняване от страна на пострадалото лице за настъпване на вредоносния резултат.

В материалноправната норма - чл.51 ал.2 от ЗЗД, е предвидена възможност за намаляване на обезщетението за вреди от деликт, като намаляването на обезщетението е обусловено от наличие на причинна връзка между поведението на пострадалия и произлезлите вреди. Както е посочено в мотивите към т.7 от ТР №1/23.12.2015г. по тълк.д. №1/2014г. на ОСТК, дали поведението на пострадалия е рисково и дали то е допринесло за увреждането, подлежи на установяване във всеки конкретен случай. Съпричиняване е налице, когато освен с поведението на деликвента увреждането се намира в пряка причинно-следствена връзка и с поведението на самия увреден.

Като конкретна проява на такъв тип поведение от страна на малолетния към момента на ПТП Н. Д. в отговора на исковата молба се сочи и се поддържа с въззивната жалба, че пострадалият е управлявал велосипеда по пешеходната пътека, а не я пресичал пеша – т.е. – не е имал качеството на пешеходец, а е бил водач на двуколесно превозно средство, както и е бил без светлоотразителни елементи. Поддържа се и възражението, че майката на малолетното /към момента на ПТП/ пострадало лице - Ю. Д., е оставила детето си само да управлява велосипед, без надзор, което следвало да се отчете като наличие на съпричиняване.

Относим към въведеното от ответника възражение за съпричиняване, свеждащо се до неспазване от страна на пострадалия на правилата за

движение по пътищата, е механизмът на ПТП, описан в заключението от комплексната експертиза в нейната автотехническа част по следния начин: Водачът Ю. С.М. е управлявал л.а. „О.К.“ по платното за движение на бул. „К.ш.“ в гр. П. в посока от север на юг. По същото време велосипедистът Н. Б. Д. се е намирал на западния тротоар на същата улица на място, което е регулирано със светофарна уредба, а на платното за движение - пешеходна пътека. Водачът на л.а. „О.К.“ не е възприел велосипедиста, който при подаден за пешеходците зелен светлинен сигнал от светофарната уредба, от спряло положение предприел по пешеходна пътека навлизане на платното за движение. В този момент скоростта на движение на автомобила била около 38,75 км/ч. Водачът на л.а. „О.К.“ - Ю. С.М., реагирал и екстрено задействала спирачната система на автомобила, но в резултат на скоростта и пресичане на траектории настъпил удар. Ударът настъпил върху западната част на пешеходната пътека, в предната дясна част на автомобила и в лявата страна на системата велосипед - велосипедист. При положение, че светофарната уредба е подавала червен сигнал за водача на автомобила, то в анализирания пътна ситуация той е имал техническа възможност да спре преди мястото на удар, защото в този момент велосипедистът не е попадал в опасната зона за спиране на л.а. „О.К.“. От техническа гледна точка причина за настъпилото произшествие е избраната скорост от водача на л.а. „О.К.“ - Ю. С.М. и несъобразяването ѝ при закъснялата реакция към намиращия се във видима за нея зона на пътното платно велосипедист Н. Б. Д..

От заключението от автотехническата експертиза, както и от депозираните по делото гласни доказателства – показанията на свидетелите А. и Ч. – очевидци на инцидента /намиращи се в кафене срещу светофарната уредба, чиито показания са подробно възпроизведени в мотивите на обжалваното решение, поради което не следва да се преповтарят и на основание чл.272 от ГПК въззивната инстанция препраща към тях/, следва да се направи непротиворечив извод, че ПТП-то е настъпило при преминаване на водача на л.а. „О.К.“ на червен за него светофар и преминаване на Н. Д. по пешеходната пътека на зелен за него светофар /посочените свидетели са категорични и убедителни в показанията си, че „момчето слезе от колелото точно до светофара, натисна бутона, за да светне зелена светлина за пешеходците, изчака си да светне светлината, качи се на колелото и тръгна.....беше светнала зелена светлина“/. Както гласните доказателства, така и съдебноавтотехническата експертиза сочат, че пострадалият се е придвижил по пешеходната пътека на зелен светофар, управлявайки велосипеда, а не бутайки го /в самата искова молба е употребен изразът „пострадалия велосипедист Н. Б. Д.“, а не пешеходец/. Или безспорно ищецът не е имал качеството на пешеходец по смисъла на чл.107 т.2 от ЗДвП /пешеходец е всеки участник в движението, който се намира на пътя извън

пътно превозно средство....които бутат велосипед, мотопед... .. / .А преминаване по пешеходната пътека, макар и на зелен светофар, управлявайки велосипед, а не бутайки го, категорично е нарушение на правилата за движение по пътищата по смисъла на чл.81 т.5 от ЗДвП - на водача на двуколесно пътно превозно средство, с изключение на индивидуално електрическо превозно средство, е забранено да управлява превозно средство по площите, предназначени само за пешеходци, като тази забрана не се отнася за велосипедисти на възраст до 12 години, а Н. Д. е бил над тази възраст. Съпричиняването на вредата обаче изисква наличие на пряка причинна връзка между поведението на пострадалия и настъпилия вредоносен резултат, но не и вина. Приносът на увредения – обективен елемент на съпричиняването, може да се изрази в действие или бездействие, но всякога поведението следва да води категорично до настъпването на вредоносния резултат, като го обуславя в някаква степен. Само по себе си нарушението на установените в ЗДвП правила за движение по пътищата не е основание да се приеме съпричиняване на вредоносния резултат от пострадалия, водещо до намаляване на дължимото се за същия обезщетение, тъй като е необходимо да се докаже по категоричен начин, че нарушението е в пряка причинна връзка с настъпилия вредоносен резултат, т.е. – последният да е негово следствие. А в случая настъпилият вредоносен резултат не е следствие от нарушението правилата за движение по пътищата по чл.81 т.5 от ЗДвП от страна на пострадалия. Този вредоносен резултат би настъпил, дори и пострадалият да бе преминал през пешеходната пътека като пешеходец, спазвайки правилото на чл.107 т.2 от ЗДвП, доколкото категорично е установено, че от техническа гледна точка единствената причина за настъпване на ПТП е неспазване правилата за движение по пътищата от страна на виновния водач Ю. М. – избраната скорост от водача на л.а. „О.К.“ - Ю. С.М. и несъобразяването ѝ при закъснялата реакция към намиращия се във видима за нея зона на пътното платно велосипедист Н. Б. Д. и преди всичко неспазване на правилото, визирано в чл.31 ал.7, т.1 от ППЗДвП – забраняващо на водачите на ППС да преминават на червена светлина на светофарната уредба. Не може да се сподели тезата на жалбоподателя – ответник, развита във въззивната му жалба, относно нарушение или не правилата за движение по пътищата от страна на виновния водач /че водачът на застрахования лек автомобил не е нарушил виновно разпоредбата на

чл.119 ал.1 от ЗДвП, а поведението му се свежда до виновно нарушение на нормата на чл.20 ал.2 от ЗДвП и др./. По отношение извършването на деянието, неговата противоправност и виновността на дееца и съгласно чл.300 от ГПК, гражданският съд е обвързан от постановеното от наказателния съд. А с одобреното от наказателния съд по реда на чл.384 от НПК споразумение по НОХД №8013/21г. на РС – П. Ю. М. е призната за виновна за това, че е нарушила правилата за движение пои пътищата по чл.6 от ЗДвП; чл.20 ал.2 от ЗДвП; чл.116 от ЗДвП; чл.119 ал.1 от ЗДвП; чл.31 ал.1 от ППЗДвП; чл.31 ал.7, т.1 от ППЗДвП. За да бъде успешно проведен процесуалният способ за защита на пасивно легитимираната страна по иск за репарирание на вреди от непозволено увреждане посредством възражение за съпричиняване, следва да се установи по пътя на пълно и главно доказване, че категорично крайният вредоносен резултат би бил предотвратен при липса на поведението, сочено като съпричиняване – и само при установяването на този факт биха били приложими последиците на чл.51 ал.2 от ЗЗД. Като страна, черпеща изгодни последици от установяването на този факт, доказателствената тежест за установяването му носи жалбоподателят – ответник. Не може да се приеме обаче, съответно – не е доказано, че и при евентуално преминаване от страна на пострадалия по пешеходната пътека като пешеходец /бутайки, а не управлявайки велосипеда/, крайният вредоносен резултат, би бил предотвратен – само при установяването на който факт биха били приложими последиците на чл.51 ал.2 от ЗЗД. Приносът на пострадалия трябва да е конкретен, както и да е доказан, а не хипотетично предполагаем. С оглед на изложеното възражението за наличие на съпричиняване, изразяващо се в преминаване на пострадалия по пешеходна пътека при неспазване правилото по чл.81 т.5 от ЗДвП се явява неоснователно, а изводите на първоинстанционния съд в тази насока са правилни. Това се отнася и до соченото от ответника поведение на съпричиняване от страна на пострадалия, свеждащо се до твърдения, че пострадалият е бил без светлоотразителни елементи /посочените в чл.79 от ЗДвП/. Това твърдение е останало недоказано, а освен това, като се има предвид гореописания механизъм на ПТП, както и че същото е настъпило в светлата част на денонощието, наличието или липсата на светлоотразителни елементи не би повлияло - предотвратило или способствало настъпването на инцидента.

Що се отнася до възражението на жалбоподателя – ответник, в насока,

че майката на малолетното /към момента на ПТП/ пострадало лице - Ю. Д., е оставила детето си само да управлява велосипед, без надзор – нарушение на чл.8 ал.8 от Закона за закрила на детето /Родителите, настойниците, попечителите или другите лица, които полагат грижи за дете, са длъжни да не оставят без надзор и грижа децата до 12-годишна възраст, ако с това се създава опасност за тяхното физическо, психическо и нравствено развитие/, следва да се посочи: така описаното поведение не представлява пряко проявено поведение на пострадалия, негов конкретен принос за настъпване на увреждането. А релевантен за съпричиняването и за прилагането на [чл.51 ал.2 от ЗЗД](#) е онзи конкретно установен принос на самия пострадал, без който не би се стигнало /наред с неправомерното поведение на деликвента/ до увреждането като неблагоприятен резултат.

По изложените съображения, както въззивната жалба на жалбоподателя – ищец, така и въззивната жалба на жалбооподателя – ответник, се явяват неоснователни и решението на окръжния съд, като правилно следва да бъде потвърдено в обжалваните части. По същите съображения следва да бъде потвърдено и постановеното по реда на чл.250 от ГПК решение №359/20.09.2023г. в обжалваната част, с която е допълнено решение №200/19.05.2023г., постановено по т.д. №20225300900125 по описа за 2022г. на ПОС, като е отхвърлен искът на Н. Б. Д., действащ със съгласието на родителя си Ю. С. Д., предявен против ЗЕАД „Б.В.И.г.“, за заплащане на законна лихва върху отхвърлената част от главницата, представляваща обезщетение за неимуществени вреди в размер на 30 000лв., за периода от 10.01.2022г. - деня на подаване на заявление за заплащане на обезщетение до ответното дружество, до окончателното им изплащане.

По разноските, сторени във въззивното производство:

От жалбоподателя – ищец се претендира адвокатско възнаграждение по реда на чл.38 ал.2 от ЗА. При обжалваемия материален интерес 59 000лв. /30 000лв. по въззивната жалба на жалбоподателя – ищец + 29 000лв. по въззивната жалба на жалбоподателя – ответник/ минималното адвокатско възнаграждение по чл.7 ал.2, т.4 от Наредба №1/09.07.2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения /Наредбата/ е 5 370лв. Съразмерно с неуважената въззивна жалба на жалбоподателя – ответник адвокатското възнаграждение е 2 639,49лв. В съдебно заседание процесуалният представител на жалбоподателя – ответник възразява за прекомерност на минималното адвокатско възнаграждение по Наредбата, позовавайки се на решение на СЕС /има се предвид решение на СЕС по дело С-438/22 от 25.01.2024г./, с доводи, че това решение „обезсили въпросната тарифа за

минимални адвокатски възнаграждения“. Решение на СЕС по дело C-438/22 от 25.01.2024г. е постановено по повод преюдициално запитване по приложението на Наредбата, като приетото е в смисъл, че националният съд може и е длъжен да откаже да приложи тази национална правна уредба, включително, когато предвидените в тази наредба минимални размери отразяват реалните пазарни цени на адвокатските услуги. В това решение обаче /п.16/ е засегната и легитимната цел – осигуряване на качествена правна услуга за обществото. Решение на СЕС по дело C-438/22 от 25.01.2024г. няма действие на акт „обезсилващ“ Наредба №1/09.07.2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения. Преценката за това дали нормата на чл.38 ал.2 от ЗА, която препраща към Наредбата, е съответна на правото на ЕС следва да се прави за всеки конкретен случай. В случая следва да се отчете, че оказаното безплатно процесуално представителство е по отношение на ненавършила пълнолетие страна, претърпяла телесни увреждания при ПТП. Следва да се отчетат осъществените пред въззивната инстанция процесуални действия от страна на адвоката, оказал безплатно процесуално представителство – изготвяне на въззивна жалба, подаване на отговор на въззивна жалба, явяване в съдебно заседание. На участващата в процеса непълнолетна страна е оказана адекватна процесуална защита. Дори и да се приеме, че определените минимални адвокатски възнаграждения с Наредбата са само инструктивни, то те са все пак критерий, база за оценка качеството на правната услуга за обществото. А и в случая посоченото съразмерно определено адвокатско възнаграждение от 2 639,49лв. не е във висок размер и не следва да бъде намалявано. Ето защо възражението на жалбоподателя – ответник по чл.78 ал.5 от ГПК се явява неоснователно.

От жалбоподателя – ответник се претендира юрисконсултско възнаграждение, което, съгласно представен списък на разноските по чл.80 от ГПК /л.24/ се претендира в размер на 300лв. Съразмерно неуважената въззивна жалба на жалбоподателя – ищец, на ЗЕАД „Б.В.И.Г.“ се дължат разноски в размер на 160лв. – юрисконсултско възнаграждение. Възражението, съдържащо се в отговора на въззивната жалба, да не се уважава искането на насрещната страна за присъждане на юрисконсултско възнаграждение, тъй като Н. Д. не дължи такси и разноски, не намира правна опора. Освобождаването от задължението за заплащане на държавна такса и разноски в исковото производство не рефлектира върху задълженията на

страната, произтичащи от нормата на чл.78 от ГПК.

Водим от изложеното и на основание чл.271 ал.1 от ГПК, П.ският апелативен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение №200/19.05.2023г., постановено по търг.д. №125/2022г. по описа на окръжен съд П., ведно с постановеното по реда на чл.250 от ГПК решение №359/20.09.2023г. в обжалваните части, с които ЗЕАД „Б.В.И.Г.“, ЕИК ***** е осъдено да заплати на Н. Б. Д. ЕГН *****, действащ със съгласието на родителя си Ю. С. Д. ЕГН *****, сумата над 21 000лв. до 50 000лв., обезщетение за неимуществени вреди, претърпени болки и страдания от травматични увреждания: счупване на малкопищялната кост на лявата подбедрица в долната трета и счупване на вътрешния малеол /ставен израстък/ на голямопищялната кост на лявата подбедрица, довели до трайно затрудняване на движенията на долен ляв крайник за период повече от два месеца, причинени в резултат на пътнотранспортно произшествие, настъпило на 03.05.2021г. в гр. Пловдив, на бул. „К.ш.“ пред №***, по вина на Ю. С.М. ЕГН *****, при управление на моторно превозно средство - лек автомобил „О.К.“ с регистрационен №*****, за който е сключена застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“ със ЗЕАД „Б.В.И.Г.“ - полица №*****, валидна от 02.02.2021г. до 01.02.2022г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от 10.01.2022г. - деня на подаване на заявление за заплащане на обезщетение до окончателното им изплащане, като е ОТХВЪРЛЕН искът за неимуществени вреди в останалата му част до пълния предявен размер от 80 000лв., както и искът на Н. Б. Д., действащ със съгласието на родителя си Ю. С. Д., предявен против ЗЕАД „Б.В.И.г.“, за заплащане на законна лихва върху отхвърлената част от главницата, представляваща обезщетение за неимуществени вреди в размер на 30 000лв., за периода от 10.01.2022г. до окончателното им изплащане.

ОСЪЖДА ЗЕАД „Б.В.И.Г.“, ЕИК ***** да заплати на адв. Б. Г., на основание чл.38 ал.2 от ЗА, адвокатско възнаграждение в размер на 2 639,49лв. за оказано безплатно процесуално представителство на Н. Б. Д. ЕГН *****, действащ със съгласието на родителя си Ю. С. Д. ЕГН *****, във въззивното производство.

ОСЪЖДА Н. Б. Д. ЕГН *****, действащ със съгласието на родителя си Ю. С. Д. ЕГН *****, да заплати на ЗЕАД „Б.В.И.Г.“, ЕИК ***** разноски за въззивното производство в размер на 160лв. – юрисконсултско възнаграждение.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред ВКС в

едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____